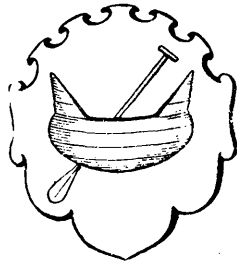

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, parter, tel. 128-00.
Administ. czynna od g. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ceny ogłoszeń: Zwyczajne: 1 kolumna — zł. 100.—; 1/2 kolumny — zł. 50.—; 1/4 kol. — zł. 25; 1/8 kol. — zł. 15. Drobne po 5 gr. za 1 wyraz najmniejsze ogłoszenie gr. 50.

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.—

Gena egzemplarza zł. 0.30

Nr. 17 (549)

Łódź, dnia 29 kwietnia 1930 r.

Rok XII

Treść numeru: Walka z głodem mieszkaniowym. — Protokół 10 (IV sesji) posiedzenia specjalnego Rady Miejskiej. — Biuletyn statystyczny. — Kronika Miejska. — Ogłoszenia.

Walka z głodem mieszkaniowym.

Głód mieszkaniowy w Łodzi, spowodowany wieloletnim zastojem w dziedzinie budownictwa oraz zajęciem znacznej liczby lokali mieszkalnych pod biura urzędów i przedsiębiorstw handlowych, przybrał rozmiary straszliwe.

Klęski tej nie jest w stanie złagodzić prywatna akcja budowlana, która przeważnie czerpie środki finansowe z nieproporcjonalnie niskich w stosunku do ogromu potrzeb Łodzi kontyngentów kredytowych Państwowego Funduszu na Rozbudowę Miast.

Przedsiębiorcy prywatni, traktując akcję budowlaną wyłącznie pod kątem lokaty kapitału i dostosowując okres amortyzacji włożonych sum do normy Banku Gospodarstwa Krajowego, ustalają odpowiednią wysokość czynszu za lokal, co uniemożliwia szerokim warstwom pracowniczym zamieszkanie w tych lokalach.

W tym stanie rzeczy realną akcję walki z głodem mieszkaniowym przeprowadzić mogą tylko państwo i samorząd. To też obecne władze miejskie, jako jedno z naczelnych swych zadań programowych wysunęły akcję budowlaną w jaknajszerszym zakresie.

Już w pierwszych miesiącach kadencji powołano do życia Komitet Budowy Domów Mieszkalnych, który w szybkim tempie przeprowadził prace przygotowawcze, związane z budową wielkiego osiedla robotniczego na Polesiu Konstantynowskim. Całość tej kolonii obliczona jest na przeszło 1500 mieszkań.

W roku 1928 wybudowano w stanie surowym 20-trzypiętrowych kamienic o łącznej ilości 914 mieszkań.

Pomimo trudnych warunków finansowych miasta, Magistrat wykończył 8 kamienic o około 430 jedno, dwu i trzyizbowych mieszkaniach, które już w najbliższym czasie oddane zostaną do użytku.

Traktując akcję budowlaną, mającą na celu zapewnienie zdrowych i odpowiednich warunków mieszkaniowych, dla najbardziej pod tym względem upośledzonych, jako akcję społeczną, samorząd ustanowił niskie normy czynszu komornianego, a mianowicie: zł. 35 i zł. 40 za mieszkanie 1-pokojowe z kuchnią, zł. 60 za mieszkanie 2-pokojowe z kuchnią i zł. 100 za mieszkanie 3-pokojowe z kuchnią, co umożliwi zamieszkanie w tych domach rodzinom pracowniczym i robotniczym.

Pierwszeństwo do otrzymania mieszkania w kolonji na Polesiu Konstantynowskiem przyznawane jest w zależności od dotychczasowych warunków mieszkaniowych petenta — im są one gorsze, tem większe ma petent szanse, obliczane według ustalonych norm, otrzymania mieszkania na Polesiu Konstantynowskiem.

Wykończenie pozostałych dwunastu domów na Polesiu należy do największych trosk obecnych władz miejskich, których sytuacja finansowa jest bardzo ciężka wobec zmniejszających się wskutek kryzysu wpływów i trudności otrzymania pożyczki z jednej strony, a powiększających się — wobec klęski bezrobocia — potrzeb w dziedzinie opieki społecznej i zdrowotności publicznej z drugiej strony.

W tym stanie rzeczy wskazane byłoby wykończenie tych domów z funduszków publicznych, przeznaczonych na cele budownictwa mieszkaniowego dla Łodzi. Wobec zamierzonego podjęcia akcji budowlanej w Łodzi przez Zakłady Ubezpieczeń — należałoby w pierwszym rzędzie z sum, przeznaczonych przez Zakłady Ubezpieczeń na ten cel — wykończyć znajdujące się w stanie surowym domy na Polesiu Konstantynowskiem. Umożliwiłoby to oddanie już w roku bieżącym dalszych sześciuset mieszkań do użytku.

Analogiczne stanowisko zajął na ostatniem swem posiedzeniu Komitet Rozbudowy Miasta, reprezentujący ogół obywateli, który postanowił wystąpić przez Pana Wojewodę do władz centralnych ze wskazaniem, iż zdaniem Komitetu — należałoby z funduszków instytucyj prawno-publicznych wykończyć w pierwszym rzędzie domy na Polesiu Konstantynowskiem. Rozpoczęcie bowiem przez Zakłady Ubezpieczeń budowy nowych domów spowoduje, iż Łódź posiadać będzie w roku 1930 w stanie surowym, a więc nie nadającym się do zamieszkania i nieprocentującym się, i niewykończone mieszkalne domy miejskie i domy zakładów ubezpieczeń.

Przy podjęciu tej uchwały Komitet Rozbudowy Miasta wyszedł z założenia konieczności skordynowania akcji zwalczania głodu mieszkaniowego przez instytucje prawno-publiczne. Koordynacja ta winna umożliwić oddanie w jaknajszybszym czasie jaknajwiększej ilości mieszkań do użytku.

Aczkolwiek oddanie do użytku 1238 izb stanowi nikły procent wobec ogromu potrzeb Łodzi w dziedzinie mieszkaniowej, to jednak wziąć należy pod uwagę, iż jest to liczba niewiele odbiegająca od ogólnych rocznych liczb przyrostu izb, oddawanych do użytku przez przedsiębiorstw prywat-

nych oraz spółdzielnie. (Ogólny przyrost izb mieszkalnych w roku 1927 wynosił 1122, w roku 1928 — 1411).

To też budowę kolonji mieszkaniowej na Polesiu Konstantynowskiem uznać należy za doniosłe posunięcie naprzód sprawy budownictwa społecznego, tak ważnej nie tylko dla Łodzi, ale i dla całego kraju.

Jeśli dziś czynniki rządowe i instytucje społeczne coraz bardziej się tą sprawą interesują — to jest to niewątpliwie częściowo zasługą obecnych władz miejskich, które dążyły i dążą, by sprawa budownictwa mieszkaniowego weszła na drogę istotnie społecznego traktowania i rozwiązania tego — tak ważnego dla szerokich warstw ludności — zagadnienia.

W. P.

Protokół

10 (IV sesji) posiedzenia specjalnego Rady Miejskiej.

(Dalszy ciąg).

UMOWA KONCESYJNA

na budowę i eksploatację w Łodzi centralnych dworców autobusowych komunikacji podmiejskiej i międzymiastowej.

§ 21.

Zatrudnienie obywateli polskich.

Koncesjonariusz obowiązany będzie zatrudniać jako pracowników tylko obywateli polskich. W razie wyjątkowej potrzeby zatrudnienia obywatela cudzoziemskiego, koncesjonariusz winien uzyskać zgodę Magistratu.

§ 22.

Podatki.

Koncesjonariusz obowiązany będzie opłacać wszystkie podatki, opłaty i świadczenia państwowe, komunalne i inne, jakieby od nieruchomości dworcowych przypadać mogły.

§ 23.

Opłaty za czynności, wymienione w § 17 pod literami: c, d, e, g, i, k, l, r, s, zatwierdza Magistrat. Za wszelkie inne czynności koncesjonariusz może pobierać dowolną opłatę w granicach prawem i zwyczajem ustalonych.

§ 24.

Opłaty koncesyjne.

Koncesjonariusz niezależnie od opłat państwowych i komunalnych prawem przewidzianych tak dla przedsiębiorstw na dworcu prowadzonych i przemysłów tam wykonywanych, jak i z tytułu posiadania nieruchomości płacić będzie Magistratowi specjalną opłatę koncesyjną w wysokości 20% od wszystkich wpływów brutto. Opłaty te wnoszone być winny do Kasy Miejskiej w terminach miesięcznych do 15 dni każdego miesiąca za miesiąc ubiegły. W razie niewpłacenia w powyższym terminie koncesjonariusz płaci tytułem kary za zwłokę 10% za każdy miesiąc od

sumy przetrzymanej. Po sześciu miesiącach zwłoki koncesjonariusz traci prawo do koncesji, a całkowity majątek przechodzi na rzecz miasta bez odszkodowania.

§ 25.

Stosowanie się do przepisów.

Koncesjonariusz winien stosować się do wszelkich przepisów i zarządzeń administracyjnych, policyjnych i sanitarnych, czy to państwowych, czy miejskich.

§ 26.

Utrzymanie dworca i urządzeń.

Przez cały czas trwania niniejszej umowy koncesjonariusz winien utrzymywać nieruchomości dworcowe i same dworce w najzupełniejszym porządku, będzie wykonywał własnym kosztem wszelkie bez wyjątku naprawy i remonty nie wyłączając remontów kapitalnych budowli.

§ 27.

Obowiązek ubezpieczenia od ognia.

Koncesjonariusz obowiązany jest wszystkie budynki urządzenia ubezpieczyć na imię Magistratu w pełnej wartości tych urządzeń.

§ 28.

Kontrola Magistratu.

Magistrat m. Łodzi spełnia nadzór nad wykonywaniem warunków niniejszej umowy. W tym celu Magistrat ma prawo delegować osoby, któreby na miejscu badały stan techniczno-gospodarczy przedsiębiorstwa, dochody i wogóle stan finansowy przedsiębiorstwa. Koncesjonariusz obowiązany jest przedstawić książki na każde żądanie Magistratu oraz udzielać wszelkich żądanych wskazówek i wyjaśnień.

§ 29.

Prowadzenie rachunkowości.

Księgi rachunkowe, kwity i t. p. muszą być prowadzone według zatwierdzonych przez Magistrat wzorów. Koncesjonariusz obowiązany jest prowadzić księgę inwentarzową podług wzorów Magistratu.

§ 30.

Rozstrzyganie sporów.

Spory wynikłe na tle niniejszej umowy podlegają rozpoznaniu właściwych Sądów w Łodzi.

Na wypadek wytoczenia powództwa przez Gminę Miejską Łódź przeciwko koncesjonariuszowi z tytułu uprawnień Gminy, wynikających z niniejszej umowy, koncesjonariusz godzi się, aby powództwo to było zabezpieczone przez oddanie całego przedsiębiorstwa dworców autobusowych.

wych wraz ze wszystkimi należnemi do niego ruchomościami i nieruchomościami w sekwestr i aby sekwestratorem była osoba zaproponowana przez Magistrat.

§ 31.

Kaucja.

Na zabezpieczenie przeprowadzenia budowy, wyszczególnionej w § 2 koncesjonariusz składa kaucję w wysokości zł. 25,000.—.

Kaucja winna być złożona w ciągu 6 tygodni od zatwierdzenia uchwały Rady Miejskiej przez władze nadzorcze. Po uruchomieniu 2-ch dworców kaucja będzie zwrócona.

§ 32.

Koszta umowy.

Koszta niniejszej umowy i wszelkie opłaty stemplowe, związane z jej wykonywaniem ponosi koncesjonariusz.

§ 33.

Postanowienia końcowe.

Umowa niniejsza spisana w dwóch egzemplarzach jednobrzmiących została przez obie strony przeczytana i podpisana.

§ 34.

Termin wejścia w życie umowy.

Umowa niniejsze wchodzi w życie z chwilą zatwierdzenia jej przez władze nadzorcze.

W głosowaniu brało udział 66 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.

V. W sprawie utworzenia Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi oraz zatwierdzenia w związku z tem statutu Kasy:

Po zreferowaniu sprawy przez r. Hartmana, sprawozdawcę Komisji Finansowo-Budżetowej i do Spraw Ogólnych oraz przeprowadzeniu dyskusji, w której zabierali głos członkowie Rady: Pfeiffer, Wojewódzki, Wieliński oraz jako ostatni, r. Hartman —

1. rozesłanie projektu statutu uznać za pierwsze czytanie;
2. Rada Miejska, w związku z wnioskami Magistratu Nr. 146 z dnia 13. II. oraz Nr. 232 z dnia 13. III. 1930 roku, postanawia:

opierając się na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 roku o Komunalnych Kasach Oszczędności (Dz. U. Rz. P. Nr. 38, poz. 339) oraz Rozporządzeniu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Skarbu z dnia 26 marca 1928 roku w sprawie wykonania Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 roku o Komunalnych Kasach Oszczędności (Dz. U. Rz. P. Nr. 44, poz. 424);

- a) powołać do życia Komunalną Kasę Oszczędności m. Łodzi;
- b) zatwierdzić w drugim i trzecim czytaniu w następującem brzmieniu:

STATUT**Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Łodzi.****I. Organizacja Kasy.****A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel Kasy.****§ 1.**

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Łodzi zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Łodzi przez Gminę m. Łodzi. Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy, a Gmina jest Związkiem poręczającym tej Kasy. Terytorjalny zakres działania Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi stanowi każdorazowy obszar Gminy Miasta Łodzi.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Łodzi posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień przyznanych Komunalnym Kasom Oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38 § 339).

Kasie tej służy na podstawie każdorazowej uchwały Rady Miejskiej prawo otwierania zbiornic oraz prawo otwierania oddziałów i zakładów zastawniczych na terytorjum Gminy miasta Łodzi. Każda taka uchwała musi uzyskać zatwierdzenie władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowania, uprzystępnienie ludności tańszy kredyt oraz współdziałać w upowszechnianiu obrotu bezgotówkowego. Dla tych celów Kasa prowadzi operacje finansowe, do których ją niniejszy statut upoważnia.

§ 4.

Gmina m. Łodzi jako związek poręczający ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Komunalnej Kasy Oszczędności.

Gmina m. Łodzi przyznała Kasie na kapitał zakładowy bezzwrotną sumę zł. 50,000.—; równocześnie Gmina m. Łodzi przyznała Kasie tytułem zasiłku zwrotnego sumę 100,000.— zł. spłacalną w ratach rocznych po 15,000.— zł., przyczem pierwsza rata winna być zwrócona po 5 latach od daty uruchomienia Kasy, o ile zajdą warunki, przewidziane w art. 28 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 26 marca 1928 roku (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 424).

B. Skład, sposób wyborów i odwołania, tudzież kompetencje organów Kasy i Komisji Rewizyjnej.**§ 5.**

Organami Kasy są:

- 1) Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy;
- 2) Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z 11 członków. Członkami Rady mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do Rad Miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat 5 Rada Miejska m. Łodzi; najmniej 6 członków musi być wybranych z grona członków Rady Miejskiej, reszta może pochodzić z poza tego grona.

Co rok z pośród pierwotnie wybranych członków Rady Kasy ustępuje drogą losowania 2 członków, a następnie, w kolei starszeństwa wyboru, a na ich miejsce wybrani zostają nowi członkowie Rady Kasy na normalny okres urzędowania. Stale jednakże przestrzegana być musi zasada, by w składzie Rady każdorazowo istniało conajmniej 6 członków z grona Rady Miejskiej m. Łodzi.

Zmiana składu lub kadencji Rady Miejskiej nie wpływa na okres urzędowania Rady Kasy, wzgl. członków Rady Kasy. Ustępujący członkowie mogą być ponownie wybrani. Z pośród swych członków, wybranych z grona członków Rady Miejskiej wybiera Rada Kasy prostą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę. Prezydent i wiceprezydenci m. Łodzi mogą być wybierani na przewodniczącego Rady Kasy. W razie opróżnienia się mandatu członka Rady Kasy z innej przyczyny, niż z powodu upływu czasu, Rada Miejska dokona w ciągu 30 dni dodatkowego wyboru na resztę 5-lecia.

Ustępujący członkowie powinni spełniać swe obowiązki aż do czasu dokonania wyboru przez Radę Miejską i ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi kolegium, złożone z trzech członków, powołanych przez Radę Kasy większością $\frac{2}{3}$ głosów (punkt 12 statutu niniejszego) na okres lat 5. Przy wyborze głosuje się na każdego członka osobno, a mianowicie: na naczelnika (przewodniczącego) zarządu, jego zastępcę i członka zarządu. Naczelnikiem wzgl. członkiem zarządu może być wybrany płatny kierownik biura lub dyrektor Kasy. Na członków zarządu nie można powoływać członków Magistratu oraz członków zarządu, dyrektorów wzgl. kierowników instytucyj kredytowych, znajdujących się na obszarze Gminy m. Łodzi.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. Członkowie Rady i Zarządu nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie zaprotokółowanych uchwał. Uchwałą Rady Kasy zastrzeżoną jest przede wszystkim:

- a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisji oraz czynności Zarządu Kasy;
- b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
- c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego pracowników Kasy, oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;

- d) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacji;
- e) odstąpienie od sporów prawnych, tudzież zatwierdzenia ugód w tych sporach prawnych, ustanowienie zastępców prawnych Kasy;
- f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane Gminie m. Łodzi w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż Związku oddziałów i zbiornic, jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardy);
- g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy, oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych;
- h) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nieprzewidzianych;
- i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych, tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich Związkowi poręczającemu, t. j. Gminie m. Łodzi (art. 29 statutu niniejszego);
- j) postanawianie o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotu Kasy;
- k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek;
- l) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej wysokości najwyższej wkładów, tudzież terminów wypowiedzenia tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdorazowej stopy procentowej, tak w stosunku do dłużników Kasy, jak i jej wierzycieli z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w poszczególnych przypadkach odchyień od ustalonych w powyższym względzie zasad;
- ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;
- m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jako też udzielanie na wniosek zarządu kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania, tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;
- n) ustalanie na wniosek Zarządu rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowicie płatnych kierowników i dyrektorów Kasy;
- o) postanawianie przepisów służbowych dla pracowników Kasy oraz ustalanie statutu emerytalnego dla tychże;
- p) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu oraz ewentualne przyznawanie remuneracji dla członków Zarządu i dla pracowników Kasy, na wniosek Zarządu, za pracę ponad obowiązkową;

- r) ustanawianie przepisów dyscyplinarnych dla pracowników Kasy, określanie władz dyscyplinarnych, tudzież wybór i określanie ich kompetencji;
- s) wydawanie opinji i występowanie na wnioski Zarządu z wszelkimi wnioskami do władz w sprawach Kasy;
- t) wystąpienie do Rady Miejskiej z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy;
- u) ustalanie projektów zmian statutowych i przedstawianie Radzie Miejskiej odnośnych wniosków;
- w) określanie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawa stanowienia w sprawach Kasy;
- z) określanie ogólnej polityki kredytowej i oszczędnościowej Kasy.

U w a g a: Wszelkie sprawozdania i wnioski Rady Kasy kierować należy do Rady Miejskiej m. Łodzi za pośrednictwem Magistratu.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody, jego zastępca w miarę potrzeby, co najmniej raz na kwartał.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie prezydenta miasta, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek co najmniej 4 członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłymi nastąpić winno co najmniej na 7 dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia na posiedzeniu poprzednim.

Zaproszenie pisemne doręczone być winno za pokwitowaniem odbioru; zapowiedzenie ustne zatwierdzone być winno protokularynie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił trzy kolejne posiedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały Rady Miejskiej na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami, przewidzianymi w art. 8 ust. 2 statutu niniejszego i ustępie powyższym, członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w razie utraty prawa wybieralności.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach według zasad, ustalonych uchwałą Rady Kasy.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz dokonywania wyborów jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

- a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki,
- b) wniosków o otwarcie na terytorjum Gminy m. Łodzi oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych,
- c) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń przywiązanych do odnośnych stanowisk,
- d) wybory Zarządu i Komisji Rady Kasy,
- e) mianowanie kierowników biur i dyrektorów Kasy oraz przyznawania remuneracji członkom Zarządu i pracownikom Kasy,
- f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy,
- g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy uprawniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy,
- h) uchwalania projektów zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków Rada Kasy może powziąć uchwałę większością głosów obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej $\frac{2}{3}$ członków Rady. O ile na dwóch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana liczba członków Rady — naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić prezydenta miasta, który może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności obrad zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej, niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący Rady. Głosowanie jest jawne. Na żądanie $\frac{1}{2}$ obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powodu powyższego stanie się niezdolna do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała Rady Miejskiej.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy Kasy mogą być powołani na posiedzenia Rady Kasy celem udzielania potrzebnych wyjaśnień wzgl. referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybrać ze swego grona Komisję, zwłaszcza zaś Komisję dla spraw kredytowych. Skład Komisji ustala Rada Kasy.

Na posiedzeniach tych komisyj przewodniczy przewodniczący Rady lub jego zastępca. W wypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, Komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników Kasy, piszącego protokół, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownym brzmieniu z podaniem liczby głosów „za” i „przeciw” oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady Kasy, którzy nieusprawiedliwili swego przybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia powinien być najpóźniej na następnym posiedzeniu Rady Kasy odczytany i przyjęty oraz podpisany przez przewodniczącego, przez jednego członka Rady oraz piszącego protokół.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przede wszystkim:

- a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy, według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy,
- b) kierownictwo administracją Kasy oraz nadzór nad administracją jej osobnych zarządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych,
- c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy,
- d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy,
- e) nadzór zwierzchni nad pracownikami Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy,
- f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie jako też o należyty obrót pieniężny i prowadzenie wszystkich operacji Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących,
- g) mianowanie pracowników Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zstrzeżone Radzie, jako też przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych,
- h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach określonych wewnętrznym regulaminem czynności Kasy;
 - i) wyznaczanie dni i godzin przyjmowania klientów oraz urzędowania dla Zarządu i pracowników Kasy,
 - j) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonywanie jej uchwał,
- k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie zastrzeżonym,
 - l) ustalanie stawek prowizyjnych od operacji Kasy oraz stawek wypłacanych i pobieranych procentów,
 - ł) udzielanie pracownikom Kasy urlopów oraz zaliczek na płace i zapomóg w granicach obowiązujących norm,
- m) udzielanie członkom Zarządu Kasy urlopów do 4 tygodni, dłuższych urlopów może udzielić przewodniczący Rady Kasy lub jego zastępca.

§ 18.

Członkowie Zarządu Kasy, Rady Kasy i Komisji Rewizyjnej obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobów wytwórczości zawodowej klientów Kasy.

Powołanie na urząd naczelnika i członków Zarządu wymaga zatwierdzenia ze strony Magistratu m. Łodzi.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawują naczelnik Zarządu, wzgl. jego zastępca, a podział czynności między nimi oznaczy regulamin ustanowiony przez Radę Kasy. Naczelnik Zarządu jest zarazem zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Kasy.

Naczelnikowi Zarządu służy prawo sprzeciwu w ciągu 7 dni co do uchwał Rady Kasy oraz prawo wstrzymania zarządzeń w wypadkach:

- 1) jeśli uchwała sprzeciwia się postanowieniom statutu,
- 2) jeśli uchwała lub postanowienie zagraża interesom Kasy.

Od postanowień Rady odwołuje się naczelnik do prezydenta miasta Łodzi.

Naczelnik Zarządu zastępuje Kasę nazewną w obecnym urzędzie publicznym i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje ze swoim zastępcą za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak nie mniej pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być podpisane przez 2-ch członków Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy, Zarząd Kasy może aż do odwołania kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów zbiornic i zakładów zastawniczych, udzielić prawa do zastępowania Kasy nazewną w ich zakresie działania.

Prawem tem można również objąć upoważnienie do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek prawny Kasy.

W tym ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis przynajmniej jednego członka Zarządu.

Kierownictwo technicznych czynności Kasy sprawują pod nadzorem Rady Kasy i pod bezpośrednim zwierzchnictwem naczelnika Zarządu Kasy, odpowiedzialni pracownicy Kasy z tytułem kierowników biur wzgl. dyrektorów Kasy.

Są oni równocześnie bezpośrednimi przełożonymi służbowymi pracowników Kasy powierzonego im działu.

§ 20.

Pracownicy Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy, ani Komisji Rewizyjnej. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli. Przepis ustępu 1 art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Gmina m. Łodzi sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym i składa się z 5-ciu członków, których wybiera Rada Miejska na trzy lata. W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady Kasy, ani też Zarządu, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być powołane osoby z pośród ludzi z poza grona Rady Miejskiej, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym, jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym, jako jej asesory.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Miejskiej.

Przepisy ustępu 3 art. 11 statutu niniejszego odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

§ 22.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i jego zastępcę wybierają członkowie Komisji z pośród swego grona. Do ważności uchwał niezbędna jest obecność najmniej 3 członków. Uchwały muszą być protokołowane; protokół podpisują wszyscy członkowie Komisji, biorący udział w obradach.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest badanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonych Gminie m. Łodzi przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizji określa osobny regulamin czynności, uchwalony przez Radę Miejską.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urzędzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych.

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy i jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów oraz zwiedzać i badać wszelkie urzędzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie Radzie Miejskiej, przesyłając jednocześnie odpisy Magistratowi przy dołączaniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych, jako też w lokalu urzędowym Magistratu, a nadto umieszczane w czasopiśmie związku rewizyjnego, do którego Kasa należy. Ogłoszenia, dotyczące zmian statutu, regulaminów obowiązujących nazewnątrz, rozpoczęcia czynności oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych oraz zamknięcia roczne będą ponadto ogłaszane w urzędowym wydawnictwie Magistratu m. Łodzi, oraz w dziennikach miejscowych, które oznaczy Zarząd Kasy.

II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku Gminy m. Łodzi i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładów i innych wierzycieli.

Fundusze, należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami Gminy m. Łodzi i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać wzgl. zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przede wszystkim na pokrycie ewentualnych strat Kasy. Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy, mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje Gminy m. Łodzi i zapisy.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu póki wraz z narosłymi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele rentujących się użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów; to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej. Przy ustalaniu powyższego stosunku 5% wzgl. 10% nie bierze się w rachubę dotacji Gminy m. Łodzi, choćby były włączone do kapitału zasobowego.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajną jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższą, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej, może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym może być tylko w sposób przewidziany w art. 46 punktach 1—4 i art. 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu obrotowego, zasobowego i emerytalnego, powinna Kasa posiadać wzgl. utworzyć osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentualnych strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się i uzupełnia wyłącznie z wykazanych księgami przy zamknięciu rocznym zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędnościowych, fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Dochody funduszu emerytalnego służą na pokrycie zobowiązań, wynikających ze statutu normalnego, zaś o ileby nie wystarczyły, należy powstały stąd niedobór zaliczyć do wydatków administracyjnych Kasy.

Dopóki fundusz emerytalny nie osiągnie wysokości, przepisanej przez ustawę ubezpieczeniową, należy przeznaczyć odpowiednią kwotę z corocznego zysku administracyjnego na powiększenie tego funduszu, ponadto zaś odpowiada Kasa całym swoim majątkiem za zobowiązania statutu.

Fundusz emerytalny jest własnością Kasy i po pokryciu ciężących na nim zobowiązań, wynikających z ubezpieczenia pracowników Kasy i ich rodzin po myśli obowiązującego statutu emerytalnego, staje się częścią składową funduszu zasobowego. Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacji, jako też na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również inne fundusze specjalne, lecz w każdym wypadku uchwała o utworzeniu funduszu wymaga zatwierdzenia władzy nadzorczej.

Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszy.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swoją prowadzi Kasa według zasad systemu księgowości podwójnej.

Kapitał zakładowy, fundusz zasobowy i fundusz wyrównawczy należy wykazać w bilansie oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy, określa regulamin czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego, Zarząd Kasy winien złożyć Radzie Kasie sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszy jej powierzonych oraz zamknięcia rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięciem rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do 4 miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego Magistratu m. Łodzi, celem powzięcia co do nich uchwały przez Radę Miejską.

W bilansie i zamknięciu rachunkowym walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych, lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nieprzekraczającej kosztów nabycia.

Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysku oraz zamknięcie rachunkowe powinny być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez Radę Miejską m. Łodzi oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (art. 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez 10 lat, natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5 lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu, skutecznego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacji, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jako też firma jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacji Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony Gminy m. Łodzi.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdorazowego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady od osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty 1 złotego. Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (art. 9 ustęp 2 p. 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładów oszczędnościowych w następujących przypadkach:

- a) gdy wkładka nie osiąga dopuszczalnej statutem niniejszym kwoty wkładki lub sama wzgl. łącznie z poprzednimi przekracza ustanowioną przez Radę Kasy najwyższą kwotę wkładów,
- b) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę,
- c) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie,
- d) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładowego,
- e) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy,
- f) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować znaczki te, jeżeli złączone razem dają kwotę, przewidzianą powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wymienionych, jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentu.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na którego książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentualnych zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę fizyczną lub prawną, także nazwisko i imię lub firmę tej osoby.

W każdej książeczce mieści się wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (art. 19 ustęp 5 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony być powinien poza podpisem kasjera także przez podpis członka Zarządu lub osoby upoważnionej do podpisu.

Zapisów lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby upoważnionej do podejmowania wypłat.

Omyłki prostuje się przez pisemne potwierdzenie, skreślenia na książeczce w sposób dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawioną, wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków, lub o ile utrata książeczki nie została zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki wystawione na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń, co do osób uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego, przedstawiającego książeczkę do wypłaty, za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

Rada Kasy może ustalić, jakie najwyższe sumy mogą być wypłacone bez uprzedniego wypowiedzenia.

Decyzje Rady w tym względzie winny być wywieszane w lokalu Kasy i nie mogą obowiązywać przed upływem dni 14 od wywieszenia.

Zarząd może wypłacić wkład bez wypowiedzenia i ponad najwyższą sumę określoną przez Radę, wzgl. przed terminem umówionym, przyczem ma prawo odpowiednio zbonifikować dla Kasy procenty.

§ 37.

Wypłaty mogą być uskutecznione również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych i czeków.

Wpisanie do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkladcy tylko za poprzednim nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkladcy, względnie osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić i wyraźnym wskazaniem w jaki sposób i do których rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkladcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkladcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli dokona zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (art. 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącania z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłaceniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można skutecznie tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia. Łączenie kilku warunków jednocześnie jest dopuszczalne, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone w sposób wykluczający wątpliwość co do sposobu ich wypełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy jak i od wkladcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa jak i wkladca.

Wypłata wkładów z książeczki uwarunkowanej zastrzeżeniami, dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenie można zmienić lub wycofać.

Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidocznić nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów. Pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą, a innymi komunalnymi kasami oszczędności i gminnymi kasami pożyczkowo-oszczędnościowymi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojdzie do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (art. 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkladca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się corocznie z upływem roku. Bieg procentów rozpoczyna się od dnia następnego po dniu wpłaty i liczy się do dnia ostatniego poprzedzającego dzień wypłaty. Oprocentowuje się tylko pełne zło-

te, a ułamków nie uwzględnia się przy obliczaniu procentu. Miesiąc liczy się za dni 30.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminów wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu. Kasa zastrzega sobie możliwość wyróżnienia w drodze premji lub rozlosowania nagród pewnych kategorii książeczek, które Rada Kasy uzna za zasługujące na takie wyróżnienie.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów, jako też warunki ewentualnych premji i rozlosowania nagród. Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (art. 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności wynikającej z książeczki oszczędnościowej może nastąpić nawet w wypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ustęp 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym posiadają charakter funduszków ulokowanych z bezpieczeństwem prawnym (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy, w myśl art. 20 ustęp 2 rozporządzenia powyższego będą przyjmowane przez państwowe wzgl. komunalne władze, urzędy, zakłady, jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenie pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje składane władzom państwowym wzgl. komunalnym urzędom i zakładom nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej, unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela obowiązujących w siedzibie Kasy. Duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6 miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zgubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziale wzgl. zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie 6 miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem za

nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych, jako też skapitalizowanych procentów od takich wkładów, następuje z upływem lat 30 od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty wzgl. od dnia wpisania poraz ostatni przez Kasę procentów na książeczkę oszczędnościowej.

Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych wypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczonej lub wstrzymaną wypłatą, wzgl. **dotknięte** zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższymi ograniczeniami rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzenia wkładem, wzgl. przed upływem terminu, określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podana będzie na 6 miesięcy przed upływem określonego przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy. W ciągu powyższego okresu czasu osoby, uprawnione do rozporządzenia odnośnymi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności wzgl. prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy. Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiedziania wierzytelności. Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może nastąpić ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (art. 23 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione w następujących wypadkach:

- a) jeżeli nie będą podniesione w terminie, oznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu,
- b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom, ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenia wspomnianej wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa niema obowiązku z upływem terminu wypowiedzenia płacić lub doliczać dalszych procentów.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

- 1) nabywać polskie papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu terminowego emitowane za zabez-

- pieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych, tudzież banków gwarantowanych przez związki komunalne oraz udziały i akcje wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;
- 2) udzielać pożyczek pod zastaw papierów oznaczonych w punkcie 1 najwyżej w wysokości 3/4 ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;
 - 3) udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie zabezpieczonych zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem przynajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości obciążonej pożyczką Kasy przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w art. 47 statutu niniejszego osobno określonych;
 - 4) nabywać wierytelności hipoteczne zabezpieczone w sposób określony w punkcie 3;
 - 5) udzielać na cele budowlane w granicach zabezpieczenia hipotecznego ewikcją kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;
 - 6) udzielać spółdzielniom, zorganizowanych na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawą powyższą zmieniających, kredytu do wysokości udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami jednakże w stosunku do ich wysokości odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt otwarty spółdzielni przez Kasę;
 - 7) udzielać pożyczek na zobowiązanie pisemne (skrypty dłużne) lub na weksle, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej dwie osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;
 - 8) dyskontować weksle zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

(Dcn.).

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości.

że ceny węgla,

znajdującego się na składach miejskich przy ul. Węglowej Nr. 3 i 11-go Listopada Nr. 107, zostały z dniem 1 kwietnia 1930 roku

obniżone do zł. 5.85

za centn. metr., przyczem węgiel można nabywać w dowolnych ilościach.

Magistrat m. Łodzi.

BIULETYN STATYSTYCZNY

opracowano w Wydziale Statystycznym Magistratu m. Łodzi

EKSPORT TOWARÓW WŁÓKIENNICZYCH ZAGRANICĘ

pg. danych Związku Eksportowego Polskiego Przemysłu Włókienniczego

A. Waga:

Rok i miesiąc	Ogółem	W t e m							
		t k a n i n y				stozków do kapeluszków	p r z e d z a		
		bawełniane białe	bawełniane kolorowe	pół- wełniane	wełniane		bawełniana kolorowa	wigonjowa kolorowa	czesankowa kolorowa
w t o n n a c h									
1926	4511,4	3960,6		178,9	371,9	—	—	—	—
1927	6653,0	5550,3		191,3	491,1	—	—	420,3	—
1928	5094,2	115,3	3168,4	238,6	836,5	—	—	735,4	—
1929	6467,3	33,9	2966,9	314,3	1402,0	—	—	1750,2	—
1930									
Styczeń . .	392,4	6,1	154,0	6,3	28,1	0,5	15,8	163,9	17,7
Luty	393,7	5,7	125,9	13,2	55,2	0,6	17,3	126,8	49,0
Marzec . .	434,8	2,8	136,8	20,0	58,1	1,0	30,0	178,5	7,6

B. Wartość:

Rok i miesiąc	Ogółem	W t e m							
		t k a n i n y				stozków do kapeluszków	p r z e d z a		
		bawełniane białe	bawełniane kolorowe	pół- wełniane	wełniane		bawełniana kolorowa	wigonjowa kolorowa	czesankowa kolorowa
w t y s i a c a c h z ł o t y c h									
1926	43103	35479		2194	5430	—	—	—	—
1927	71799	50906		2257	7197	—	—	11439	—
1928	59227	1761	30605	3335	11153	—	—	12373	—
1929	70470	506	29318	4481	21747	—	—	14418	—
1930									
Styczeń . .	3490,0	96,2	1619,8	77,9	531,9	27,5	162,5	569,8	404,4
Luty	3764,4	78,9	1358,3	108,9	775,1	21,8	162,7	425,8	832,9
Marzec . .	3669,0	37,3	1571,0	183,9	827,2	44,0	238,5	611,8	155,3

KRONIKA MIEJSKA.

O unormowanie robót na ulicach i placach publicznych. Brak uzgodnienia w planach robót inwestycyjnych na ulicach przez przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, powodował fatalne skutki, jeśli chodzi o wygląd miasta, stan chodników, jezdn i oraz niewygodę obywateli.

Celem uporządkowania tej sprawy, Magistrat ustalił szereg warunków, na jakich będą udzielane przez Wydział Budownictwa Magistratu zezwolenia na prowadzenie wszelkiego rodzaju robót na ulicach i placach m. Łodzi.

Zgodnie z temi warunkami wszystkie instytucje obowiązane będą do przedkładania Magistratowi przed rozpoczęciem sezonu robót plan robót, które zamierzają prowadzić w danym roku na ulicach i placach publicznych m. Łodzi.

Na podstawie tych planów Magistrat ustalać będzie porządek względnie kolejność wykonywanych robót; w razie większej rozbieżności pomiędzy planami robót poszczególnych towarzystw i instytucyj lub rozbieżności tych planów z zamierzeniami Magistratu — porządek robót uzgadniany będzie w drodze bezpośredniego porozumienia się z odnośnymi zainteresowanymi instytucjami.

Najpóźniej na trzy dni przed przystąpieniem do każdej z robót dana instytucja winna zawiadomić o tem Magistrat, który zarządzi komisyjne zbadanie i określenie stanu nawierzchni jezdni względnie chodników dla późniejszego porównania ze stanem nawierzchni po wykonaniu robót. W razie stwierdzenia, iż stan nawierzchni po ukończeniu robót jest gorszy, niż był przedtem, instytucja, która roboty przeprowadzała zobowiązana będzie do naprawienia nawierzchni.

Wszystkie instytucje, przeprowadzające roboty są zobowiązane do

uzyskiwania — po otrzymaniu zezwolenia Wydziału Budownictwa — zgody Łódzkiego Starostwa Grodzkiego na przystąpienie do robót.

W wypadkach, kiedy przy zamierzanych robotach, przeprowadzane być mają głębokie wykopy, podkopy i t. p. w pobliżu budynków lub pod budynkami — zawiadamiana być musi również Inspekcja Budowlana, celem umożliwienia jej obserwacji odnośnych budynków.

Niestosowanie się instytucyj lub przedsiębiorców do powyższych warunków spowoduje, niezależnie od ewentualnych innych następstw — niezwłoczne wstrzymanie robót.

Bezpłatne Szczepienie Ospy. W dniach: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16 i 17 maja r. b. odbywać się będzie bezpłatne szczepienie ospy ochronnej dzieciom, urodzonym w 1929 roku, oraz dzieciom, które do tej pory nie były jeszcze szczepione.

Szczepienia dokonywane będą codziennie **w godzinach od 3-iej do 10-iej rano** w następujących 8 Dozorach Sanitarnych:

I Dozór Sanitarny przy ul. B. Li-manowskiego 37,

II Dozór Sanitarny przy ul. Pira-mowicza 10,

III Dozór Sanitarny przy ul. Że-romskiego 4,

IV Dozór Sanitarny przy ul. Ko-pernika 19,

V Dozór Sanitarny przy ul. Prze-jazd 86,

VI Dozór Sanitarny przy ul. So-snowej 1,

VIII Dozór Sanitarny przy ul. Wólczkańskiej 251,

VIII Dozór Sanitarny przy ul. Ba-zarnej 4.

Sprawdzanie, czy ospa się przy-jęła, odbywać się będzie w tych sa-myh lokalach i godzinach, od dnia 19 maja do 24 maja r. b. włącznie.

Zapisy kandydatek do Miejskiego Seminarjum Nauczycielskiego Żeńskiego. Dyrekcja Miejskiego Seminarjum Nauczycielskiego Żeńskiego im. A. Szycówny w Łodzi (ul. Łęczycycka 23), będzie przyjmować zgłoszenia kandydatek na kurs pierwszy Seminarjum od dnia 1-go do dnia 15 maja r. b.

Drukowane formularze odnośnych podań można nabywać w kancelarii szkoły w godzinach urzędowych (od 9-ej do 14-ej).

Do Seminarjum mogą być przyjęte kandydatki, które wykażą się świadectwem ukończenia 7 klas szkoły powszechnej lub 3-ech klas szkoły średniej ogólnokształcącej, oraz odpowiadają innym warunkom, ustalonym w regulaminie przyjmowania uczniów do państwowych Seminarjów Nauczycielskich.

Bliższych informacji udziela kancelarja Seminarjum.

Kary za anty-sanitarny stan posesyj. Łódzkie Starostwo Grodzkie ukarało — na wniosek Wydziału Zdrowotności Publicznej — za anty-sanitarny stan posesyj grzywnami od 10 do 30 złotych następujących właścicieli nieruchomości:

Rasalskiego Władysława — Ogrodowa 30, Karsza Teodora — Zgierska 104, Bibla Bernarda — Franciszkańska 54, Arndta Ottona — Sokola 19, Cereckiego Ryszarda — Sokola 19, Cederbauma Moszka — Nowo-Cegielniana 44, Michałowskiego Bolesława — Piotrkowska 225, Rozenbluma Cyporję — Piotrkowska 38, Senatora Szlamę — Pomorska 107, Fajsztajna Pinkisa — Mielezarskiego 26.

Świadectwa pochodzenia dla trzody chlewnej. Urząd Weterynaryjny podaje, iż w myśl Rozporządzenia

Ministra Rolnictwa z dnia 22 marca 1928 roku (Dz. Ust. Nr. 42, poz. 408) świnię:

a) będące w posiadaniu osób handlujących zwierzętami,

b) dostarczane na stacje kolejowe i przystanie wodne do załadowania,

c) spędzane na targowiska, targi, jarmarki, pokazy i przetargi publiczne,

winny być przez ich posiadaczy zaopatrzone w świadectwa miejsca pochodzenia.

Świadectwa takie wystawiane są bezpłatnie w godzinach od 8-ej do 10-ej przez okręgowych lekarzy weterynaryjnych, biura których mieszczą się:

I Okręg przy ul. Bazarnej 4 (dla terenu komisariatów policyjnych 2, 3 i 5).

II Okręg przy ul. Przejazd 86 (komisarjaty policyjne 8, 9, 11, 12, 13 i 14).

III Okręg przy ul. Żeromskiego 4 (komisarjaty 1, 4, 6, 7, 10).

Zachorowania na choroby zakaźne. W ciągu tygodnia, od dnia 13-go do 19-go kwietnia r. b. włącznie zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki chorób zakaźnych:

Dur brzuszny 7 przypadków (w tygodniu poprzednim 3 przypadki), płonica 27 przypadków (47), błonica 31 przypadków (25), róża 3 przypadki (1), drętwnica karku 1 przypadek (—), gorączka połogowa 11 przypadków (10), odra 60 przypadków (121), krztusiec 13 przypadków (4), ospa wietrzna 8 przypadków (16).

Ogółem zanotowano w tygodniu ubiegłym 161 przypadków chorób zakaźnych, w tygodniu poprzednim — 227 przypadków.